



T.C.  
**ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI**  
**SOSYAL SİGORTALAR KURUMU BAŞKANLIĞI**  
**SİGORTA İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ**  
**Sigorta Primleri Daire Başkanlığı**

**SAYI** : B.13.2.SSK.5.01.08.00/VII-031/415625

**27.05.2005**

**KONU** : 5084 sayılı Kanunda 5350 sayılı  
Kanunla Yapılan Düzenlemeler

**GENELGE**  
**16-344 Ek**

**I-GENEL AÇIKLAMALAR:**

Bilindiği gibi, 5084 sayılı “Yatırımların ve İstihdamın Teşviki ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun” ile ilgili olarak yapılacak işlemler, 13.04.2004 tarihli, 16-314 Ek sayılı Genelgemizde açıklanmıştır.

Bu defa, 5350 sayılı “Yatırımların ve İstihdamın Teşviki ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” 18.5.2005 tarihli, 25819 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır.

**Söz konusu Kanunun 1.4.2005 tarihi itibariyle yürürlüğe giren 3 üncü maddesiyle, 5084 sayılı Kanunun 4 üncü maddesi değiştirilmiş olup, yapılan bu değişiklikle;**

31.12.2008 tarihine kadar uygulanmak üzere 2 nci maddenin (a) bendi kapsamındaki illerde;

**a)** 1.4.2005 tarihinden itibaren yeni işe başlayan gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin, en az otuz işçi çalıştırmaları koşuluyla, bu işyerlerinde çalıştırdıkları işçilerin,

**b)** 1.4.2005 tarihinden önce işe başlamış olan gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin, 1.1.2005 tarihinden önce ilgili idareye vermiş oldukları en son aylık prim ve hizmet belgelerindeki işçi sayısını en az yüzde yirmi oranında artırmaları ve çalıştırılan toplam işçi sayısının asgari otuz kişiye ulaşması halinde, bu iş yerlerinde çalıştırılan toplam işçi sayısını geçmemek üzere, artırdıkları işçi sayısı ile mevcut işçilerden artırdıkları işçi sayısının iki katı kadar işçinin, prime esas kazançları üzerinden 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 72 ve 73 üncü maddeleri uyarınca hesaplanan sigorta primlerinin işveren hissesinin; organize sanayi ve endüstri bölgelerinde kurulu iş yerleri için tamamı, diğer yerlerdeki iş yerleri için yüzde sekseninin Hazinece karşılanacağı,

Hazinece karşılanacak tutarın, işçi sayısı ile Sosyal Sigortalar Kanununun 78 inci maddesi uyarınca belirlenen prime esas kazanç alt sınırına göre hesaplanan işveren hissesi prim tutarının çarpımı sonucu bulunacak değer üzerinden, yukarıda belirtilen oranlara göre saptanan tutarı aşmayacağı,

İşveren hissesine ait primlerin Hazinece karşılanabilmesi için işverenlerin çalıştırdıkları sigortalılarla ilgili olarak 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu uyarınca aylık prim ve hizmet belgelerinin yasal süresi içerisinde Kuruma verilmesi ve sigortalıların tamamına ait sigorta primlerinin işçi hissesine isabet eden tutarı ile Hazinece karşılanmayan işveren hissesine ait tutarın ödenmiş olmasının şart olduğu, bu maddeye göre işveren tarafından ödenmesi

gereken primlerin geç ödenmesi halinde, Hazinece Kuruma yapılacak ödemenin gecikmesinden kaynaklanan gecikme zammının, işverenden tahsil edileceği,

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasların Maliye Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile Hazine Müsteşarlığı tarafından müştereken belirleneceği,

**Aynı Kanunun 6 ncı maddesi ile 5084 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin birinci fıkrasının değiştirilen (Kurumumuz işlemleri ile ilgili) (a), (c), (h) bentleri ve maddeye yeni eklenen (j) bendinde;**

- 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu ile 4734 sayılı Kamu İhlale Kanunu ve Uluslararası Anlaşma Hükümlerine istinaden yapılan hizmet ve yapım işlerinin gerçekleştirilmesine yönelik faaliyetler hakkında 3, 4 ve 6 ncı madde hükümlerinin uygulanmayacağı,

- 1.10.2003 tarihinden sonra özelleştirme kapsamında devir alınan işletmeler hariç olmak üzere, mevcut ve faaliyette bulunan işletmelerin devredilmesi, birleşmesi, bölünmesi veya nevi değiştirmesi gibi haller 3, 4 ve 6 ncı maddelerin uygulanmasında yeni işyeri olarak değerlendirilmeyeceği,

- Bu Kanun kapsamına giren illerde 31.12.2007 tarihine kadar tamamlanan yeni yatırımlar için 3, 4 ve 6 ncı maddelerde yer alan destek ve teşviklerin, bu maddelerde yer alan sürelerle bakılmaksızın yatırımların tamamlandığı tarihi izleyen beş yıl süresince uygulanacağı,

- Bu Kanun kapsamındaki illerde bulunan işletmelerden, bu Kanunda düzenlenen destek unsurlardan diğer ilgili mevzuat uyarınca yararlanmakta olanların; aynı dönem için ve mükerrer olarak, bu Kanunla sağlanan destek unsurlarından ayrıca yararlanamayacağı, bu durumda işletmelerin tercihleri dikkate alınmak suretiyle uygulamanın, destek unsurlarından sadece biriyle sınırlı olarak yapılacağı,

**Aynı Kanunun Geçici 1 inci maddesinin (a) fıkrasında da;**

29.1.2004 tarihli ve 5084 sayılı Kanunun, bu Kanunla değiştirilmeden önceki 2 nci maddesinin (a) bendi kapsamına giren illerde faaliyette bulunanlardan, 5084 sayılı Kanunun, bu Kanunla değiştirilmeden önceki 3 ve 4 üncü maddelerinde belirtilen teşvik ve desteklerden yararlanma hakkı kazanan mükelleflerin, bu haklarından aynen yararlanmaya devam edecekleri, ancak, bu mükelleflerin, gerekli şartları sağlamaları ve talep etmeleri halinde, 5084 sayılı Kanunun bu Kanunla değişik 3 ve 4 üncü maddeleri hükümlerinden yararlanabilecekleri,

Öngörülmüştür.

Anılan Kanunun uygulanması ile ilgili olarak Ünitelerimizce yürütülecek işlemler aşağıda açıklanmıştır.

## **II- 5350 SAYILI KANUN İLE KAPSAMA DAHİL EDİLEN İLLER:**

Bilindiği ve 13.4.2004 tarihli, 16-314 Ek sayılı Genelgemizde belirtildiği üzere, 5084 sayılı Kanunun kapsamına giren 36 İl'e ilaveten, bu defa 5350 sayılı Kanun ile yapılan düzenleme sonucunda, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığınca 2003 yılı için belirlenen sosyo-ekonomik gelişmişlik sıralamasına göre endeks değeri eksi olan **Kilis, Tunceli, Kastamonu, Niğde, Kahramanmaraş, Çorum, Artvin, Kütahya, Trabzon, Rize, Elazığ, Karaman ve Nevşehir** olmak üzere **13 il daha 1.4.2005 tarihi itibarıyla** kapsama dahil edilerek **toplam 49 İl'de** faaliyet gösteren gelir ve kurumlar vergisi mükellefi olan işverenlerin diğer teşviklerin yanı sıra sigorta primi işveren hissesi teşvikinden şartları taşımaları kaydıyla yararlanma imkanı sağlanmıştır.

### **III-UYGULAMADA BAZ ALINACAK PRİM BELGESİ VE KAPSAMA GİRECEK SİGORTALI SAYISININ TESPİTİ:**

5350 sayılı Kanunla 5084 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinde yapılan değişiklik uyarınca;

**3.1- 01.04. 2005 tarihinden itibaren yeni işe başlayan ve en az 30 sigortalı çalıştıran gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin** bu madde ile getirilen uygulamadan yararlanmaları mümkün olduğundan, 1.4.2005 tarihinden itibaren gelir ve Kurumlar vergisi mükellefi olup, yeni işe başlayan ve en az 30 sigortalı çalıştıran işverenlerin bu kanundan yararlanmayı istemeleri halinde, **2005/Nisan ayı için Kurumumuza verecekleri aylık prim ve hizmet belgesi ilk belge olacaktır.**

**3.2- 01.04.2005 tarihinden önce işe başlamış olan gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin** 1.1.2005 tarihinden önce ilgili Kurum ünitesine vermiş oldukları en son aylık prim ve hizmet belgelerindeki sigortalı sayısını en az yüzde yirmi (%20) oranında artırmaları ve çalıştırdıkları toplam sigortalı sayısının asgari otuz kişiye ulaşması halinde, bu işyerlerinde çalıştırılan **toplam sigortalı sayısını geçmemek üzere artırdıkları sigortalı sayısı ile mevcut sigortalılardan artırdıkları sigortalı sayısının iki katı kadar sigortalı kapsama girecektir.**

Buna göre,

**3.2.1-** 5350 sayılı Kanunda 1.1.2005 tarihinden önce Kuruma verilen en son aylık prim ve hizmet belgesinin esas alınacağı öngörüldüğünden, **2004/Kasım ayına ilişkin aylık prim ve hizmet belgesinde çalıştığı belirtilen toplam sigortalı sayısının en az % 20 oranında artırılmış olması ve toplam sigortalı sayısının 30 kişiye ulaşmış olması halinde, bu işyerlerindeki toplam sigortalı sayısını geçmemek kaydıyla artırılan sigortalı sayısı ile mevcut sigortalılardan artırdıkları sigortalı sayısının iki katı kadar sigortalı bu kanun kapsamında değerlendirilecektir.**

**Örnek-1:** 01.01.2005 tarihinden önce yasal süresi içinde Kuruma verilmiş olan 2004/Kasım ayına ait aylık prim ve hizmet belgesindeki sigortalı sayısı 30 olan Karaman'daki (A) Limited Şti'nin bu yasadan yararlanabilmesi için işyerindeki sigortalı sayısını asgari % 20 oranında artırması, yani 6 sigortalıyı daha 1.4.2005 tarihinden itibaren çalıştırması gerekmekte, bu durumda, ilave sigortalılar (6 sigortalı) ile ilave sigortalıların 2 katı tutarındaki sigortalı sayısı (12 sigortalı) kadar mevcut sigortalı (toplam 18 sigortalı) için sigorta primi işveren hissesi teşvikinden yararlanması mümkün bulunmaktadır.

**Örnek-2:** 01.01.2005 tarihinden önce Kuruma verilmiş olan 2004/Kasım ayına ait aylık prim ve hizmet belgesindeki sigortalı sayısı 17 olan Kütahya'daki (B) Anonim Şirketinin 2005/Nisan ayında sigortalı sayısını 30'a çıkarmış olması halinde, 2004/Kasım ayındaki mevcut sigortalılarına göre istihdamı %20 oranı üzerinde artırmış ve asgari 30 sigortalı barajına ulaşmış olması nedeniyle, 13 ilave sigortalı ve mevcut (17 sigortalı) sigortalının içinden ilave sigortalının 2 katı kadar sigortalı için bu kanundan yararlanması, yani toplam 39 sigortalı için işveren hissesine ait sigorta primlerinin Hazinece karşılanması gerektiği düşünülebilirse de, **teşvik kapsamındaki sigortalı sayısının işyerindeki toplam sigortalı sayısını geçmemesi gerektiğinden**, işverenin bu kanundan yararlanacağı azami sigortalı sayısı 30 olacaktır.

**Örnek-3:** (Y) Anonim Şirketi, 01/04/2005 tarihinden önce Çorum İlinde faaliyete geçen işyerinde 20 sigortalı çalıştırmaktadır. 01/08/2005 tarihinde bu işletmedeki sigortalı sayısını %20 oranında artırmıştır. Bu artış sonucu sigortalı sayısı 24 sigortalıya ulaşmıştır. Bu işyeri,

sigortalı sayısını %20 oranında artırmakla birlikte, asgari 30 sigortalı çalıştırma şartını gerçekleştirmediğinden, sigorta primi işveren hissesi teşvikinden yararlanamayacaktır.

**3.2.2-** 1.4.2005 tarihinden önce işe başlamış olan işverenlerin 1.1.2005 tarihinden önce Kuruma verilen en son aylık prim ve hizmet belgesinden 2004/Kasım ayına ait aylık prim ve hizmet belgesinin anlaşılması gerekmektedir birlikte, 2004/Aralık ayına ait aylık prim ve hizmet belgesinin bu tarihten (1.1.2005 tarihinden) önce verilmiş olması halinde, bu defa 2004/Aralık ayına ait aylık prim ve hizmet belgesi de dikkate alınacaktır.

2004 Kasım ayında sigortalı çalıştırılmış olmasına rağmen, bu aya ait prim ve hizmet belgesinin verilmemiş olması veya sözü edilen belgenin süresinden (1.1.2005 tarihinden) sonra verilmiş olması halinde, bu belgede kayıtlı sigortalı sayısı dikkate alınmayacak, bunun yerine **01/01/2005 tarihinden önce o işyeri için usulüne uygun olarak verilmiş en son aylık prim ve hizmet belgesinde bildirilen sigortalı sayısı dikkate alınacaktır.**

**Ancak, bu uygulamada dikkate alınması gereken en son aylık prim ve hizmet belgelerinde kayıtlı sigortalı sayısında ay içinde değişiklik olması halinde, ek istihdamın tespitinde baz alınacak sigortalı sayısının tespitinde, ay sonu itibariyle çalışıp müteakip aya devreden sigortalı sayısı dikkate alınacaktır.**

Öte yandan, fiilen veya kayden yapılan tespitler ya da başka bir suretle sigortalı çalıştırıldığı tespit edilmiş olmasına rağmen, uygulamada baz alınacak 2004/Kasım veya önceki aylara ilişkin aylık prim ve hizmet belgesinin verilmemesi üzerine **1.1.2005 tarihinden önce resen düzenlenerek işleme konulması**, ya da işverence belgenin **1.1.2005 tarihinden önce olmak kaydıyla** sonradan verilmiş olması halinde, söz konusu aylık prim ve hizmet belgesindeki sigortalı sayısı uygulamada baz alınacaktır.

**3.2.3-** Aylık sosyal güvenlik destek priminin, işsizlik sigortası priminin ve topluluk sigortasına göre sigortalı olanların işveren hissesi primleri kapsama dahil edilmeyecektir. Ancak, sosyal güvenlik destek primi ödeyenler (emekliler) sigortalı sayısının tespitinde dikkate alınacak, işletmelerde çalıştırılan aday çırak, çırak ve öğrenciler ise sigortalı sayısının tespitinde nazara alınmayacaktır.

**3.2.4-** Kanun kapsamına giren gelir ve kurumlar vergisi mükellefi olan işverenlere ait işyerlerinin her biri için aynı aya ilişkin olmak üzere belge türü aynı olsa bile yasal süresi içinde birden fazla aylık prim ve hizmet belgesi verilmiş ise, sigortalı sayısının tespitinde, bu belgelerde kayıtlı sigortalıların toplam sayısı dikkate alınacaktır.

#### **IV- PRİM BELGELERİNİN VERİLMESİ VE PRİMLERİN ÖDENMESİ:**

**4.1-** 5350 sayılı Kanunla 5084 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinde yapılan değişiklik uyarınca, **uygulamadan yararlanmak için aylık prim ve hizmet belgelerinin yasal süresi içinde Kuruma verilmiş olması gerekmektedir.** Bu hüküm gereği aylık prim ve hizmet belgelerinin yasal süresi geçirildikten sonra Kuruma verilmiş olması halinde, bu tür belgelerdeki sigorta primlerinin sigortalı ve işveren hisselerinin **tümünün** işverenlerden tahsil edilmesi gerekmektedir.

Yine, işveren tarafından 5350 sayılı Kanunun yürürlükte bulunduğu sürede kapsama giren sigortalılardan dolayı düzenlenen asıl nitelikteki aylık prim ve hizmet belgelerini yasal süresi içinde verdiği halde, bu işverenlerce daha sonra aynı dönemlere ilişkin olarak yasal süresi dışında ek nitelikte aylık prim ve hizmet belgesi verilmesi veya bu belgelerin yasal süresi geçirildikten sonra Kurumca resen düzenlenmesi durumunda teşvik hükümlerinden yararlandırılmayacaktır.

**4.2-** İşveren hissesine ait sigorta primlerinin Hazinece karşılanabilmesi için sigortalıların tamamına ait sigorta primlerinin sigortalı hissesine isabet eden tutarı ile varsa Hazinece karşılanmayan işveren hissesine ait tutarın ödenmiş olması şart olup, **işveren tarafından ödenmesi gereken sigorta primlerinin geç ödenmesi halinde, Hazinece Kuruma yapılacak ödemenin gecikmesinden kaynaklanan gecikme zammı, işverenlerden tahsil edilecektir.**

**Örnek-1:** Kapsama giren Nevşehir ilinde 2005/Şubat ayında **organize sanayi bölgesinde** faaliyete geçen bir işyerinin bu Kanundan yararlanacak sigortalı sayısının 2005/Nisan ayında 30 kişi olduğunu, bu kişilerin asgari ücretle çalıştığını ve 2005/Nisan ayına ait aylık prim ve hizmet belgesinin yasal süresi içinde Kuruma verildiğini düşünelim. SPEK= Asgari ücret olduğundan, (1) sigortalı için ödenecek sigorta primi tutarı 488.70 YTL.x%34,5=168.60 YTL olarak hesaplanacaktır. Bu miktarın (488.70 YTL X %20,5 )= 100.18 YTL' lik kısmı işveren hissesi olduğundan, bu Kanundan yararlanacak olan (30) sigortalı için aşağıdaki tabloda gösterildiği şekilde hesaplanacak olan **3.005,51 YTL** tutarındaki sigorta primi işveren hissesi tutarı Hazinece karşılanacaktır.

Bu bağlamda, sigortalı hissesine ilişkin prim tutarının tamamının (2.052,54 YTL) işveren tarafından yasal **süresi içinde ödenmesi halinde,** 3.005,51 YTL tutarındaki sigorta primi işveren hissesi tutarı Hazineden istenecektir.

1	2	3	4
SPEK Tutarı	Sigortalı Hissesi %14	<b>İşveren Hissesi</b> <b>%20,5</b>	Toplam SSK Prim Tutarı %34,5
14.661 YTL	2.052,54 YTL	<b>3.005,51 YTL</b>	5.058,05 YTL

Buna karşın, sigortalı hissesine ilişkin prim tutarının 16.06.2005 tarihinde (yasal süresi dışında) ödenmiş olması halinde, toplam prim tutarı olan (2.052,54 + 3.005,51=) 5.058,05 YTL üzerinden 16 Haziran 2005 tarihine kadar gecikme zammı hesaplanarak, işverenden, **anılan gecikme zammı tutarı ile sigortalı hissesi olan 2.052,54 prim tutarı tahsil edilecek ve gerekirse bu şekilde hesaplanacak olan borç (Hazinece karşılanacak olan prim tutarı hariç) icraya intikal ettirilerek,** tahsilatı müteakip 3.005,51 YTL tutarındaki sigorta primi işveren hissesi Hazineden istenecektir.

**Örnek-2:** Yukarıdaki örnekte belirtilen işyerinin **organize sanayi veya endüstri bölgesi dışında** kurulu olması ve aylık prim ve hizmet belgesinin 2005/Mayıs ayında verilmiş, karşılığı primlerin de yine, Mayıs ayında (yasal süresi içinde) ödenmiş olması halinde, Hazinece karşılanacak olan prim tutarı ile işveren tarafından ödenmesi gereken prim tutarı aşağıdaki tabloda gösterildiği şekilde hesaplanacaktır.

1	2	3	4	5
SPEK Tutarı	Sigortalı Hissesi %14	İşveren Hissesi %20,5	<b>Hazineden</b> <b>Karşılanacak</b> <b>İşveren Hissesi</b> <b>(%20,5 X %80)</b>	İşverenin Ödeyeceği Toplam Prim Tutarı (3-4) + 2
14.661 YTL	2.052,54 YTL	<b>3.005,51 YTL</b>	<b>2.404,41 YTL</b>	2.653,64 YTL

**4.3-** Hazinece karşılanması gereken prim tutarı, sigortalı sayısı ile prime esas kazanç alt sınırına göre hesaplanan işveren hissesi prim tutarının çarpımı sonucu bulunacak değer üzerinden, belirlenen oranlara (%80,%100) göre saptanan tutarı aşamayacağından, başka bir anlatımla **prime esas kazancın alt sınırının üzerindeki tutarın işveren hissesi primi Hazinece karşılanmayacağından,** ücretleri SPEK alt sınırından yüksek olan sigortalılar

bakımından sadece SPEK alt sınırına ait tutarın sigorta priminin işveren hissesi Hazinece karşılanacaktır.

**Örnek:** Kahramanmaraş'ta **organize sanayi bölgesinde bulunan** ve 1.4.2005 tarihi itibarıyla tescil edilmiş olan (X) Limited Şirketinin 5350 sayılı Kanundaki şartları yerine getirdiğini ve teşvik kapsamına giren sigortalılarından 3'ünün prime esas kazançlarının (2) nolu sütunda gösterildiği gibi olduğu varsayıldığında, Hazinece karşılanacak ve işverence ödenecek olan prim tutarı aşağıdaki tabloda gösterildiği şekilde hesaplanacaktır.

1	2	3	4	5	6	(YTL)
Sigortalı	SPEK	Toplam Sigorta Prim Tutarı %34,5	Sigortalı Hissesi %14	İşveren Hissesi %20,5	Hazinece Karşılanacak Tutar	İşverence Ödenecek SSK Primi 4+(5-6)
A	1.100,00	379,50	154,00	225,50	<b>100,18</b>	279,32
B	1.500,00	517,50	210,00	307,50	<b>100,18</b>	417,32
C	488,70	168,60	68,42	100,18	<b>100,18</b>	68,42
					<b>300,54</b>	<b>765,06</b>

**4.4-** 5350 sayılı Kanunla, gerek 1.4.2005 tarihinden önce işe başlamış ve gerekse bu tarihten sonra işe başlamış olan işverenler kapsama alındığından, 1.4.2005 tarihinden önce işe başlamış ve 1.1.2005 tarihinden önce de Kuruma aylık prim ve hizmet belgesi vermiş olan işverenlerin çalıştırmış oldukları sigortalıların sigorta primlerinin işveren hissesinin Hazinece karşılanabilmesi için, **işverenlerin teşvik kapsamına giren sigortalılarından dolayı ayrı, teşvik kapsamına girmeyen sigortalılarından dolayı ayrı** olmak üzere farklı iki aylık prim ve hizmet belgesi düzenlemeleri gerekmektedir.

**Örnek:** Rize'deki **organize sanayi bölgesinde** faaliyette bulunan ve 2004/Kasım ayında 30 sigortalı çalıştırılan bir işyerinde 1.4.2005 tarihinden itibaren 6 sigortalı daha çalıştırılmaya başlanması halinde, ilave istihdam edilen 6 sigortalı ile mevcut (30 sigortalı) sigortalılarından ilave sigortalılarının 2 katı tutarındaki (6X2=12 sigortalı) sigortalısının sigorta primlerinin işveren hissesinin Hazinece karşılanması gerektiğinden, **5350 sayılı Kanun kapsamına giren** (6+12)=18 sigortalı için ayrı, **kapsama girmeyen** diğer 18 sigortalı için de ayrı olmak üzere 2005/Nisan ayı için iki adet aylık prim ve hizmet belgesi düzenlenmesi gerekmektedir.

Diğer taraftan, teşvik kapsamına giren bazı sigortalıların prime esas kazançlarının, 506 sayılı Kanunun 78 inci maddesine göre belirlenen sigorta primine esas kazanç alt sınırının üzerinde olması halinde, bu durumda **gerek kazançları sigorta primine esas kazanç alt sınırında olanlar, gerekse sigorta primine esas kazanç alt sınırının üzerinde olan sigortalılar, teşvik kapsamına giren sigortalılar için düzenlenecek aynı belgede gösterilecektir.**

5350 sayılı Kanun uyarınca, **1.4.2005 tarihinden sonra işe başlayan işverenler**, asgari 30 sigortalı çalıştırmaları halinde, tüm sigortalılarından dolayı 5350 sayılı Kanunla getirilen sigorta primi işveren hissesi teşvikinden yararlanacaklarından, bu sigortalıların **tümü için tek belge** düzenlenecektir.

**4.5-** İşverenlerin 5350 sayılı Kanunla getirilen sigorta primi işveren hissesi teşvikinden yararlanmaları için düzenleyecekleri aylık prim ve hizmet belgesini yasal süresi içinde "5350 sayılı Kanun kapsamına girenler" şeklinde vermesi yeterli olup, bu konuda ayrıca işverenlerin yazılı talepte bulunmuş olup olmadıkları üzerinde durulmayacaktır

**4.6-** 5350 sayılı Kanun kapsamına giren işyerlerinin, organize sanayi veya endüstri bölgelerinde bulduklarının, organize sanayi bölgesi yönetim kurulundan veya ticaret ya da sanayi odalarından alınacak bir belge ile kanıtlanması gerektiğinden, bu belgenin Kurumumuza verilmemesi halinde, sigorta primlerinin işveren hissesinin %80'inin Hazinece karşılanması yoluna gidilecektir. Söz konusu belge başlangıçta bir kez verilecek olup, değişiklik olmadığı sürece takip eden aylarda tekrar verilmeyecektir.

**4.7-** Anılan Kanun kapsamına giren işyerlerinden verilecek prim belgelerine göre, bilgisayar programı vasıtasıyla prime esas kazanç tutarları ile işveren ve Hazinece karşılanacak sigorta primleri tutarı, gerek işyeri H/C kartında, gerekse prim tahakkuk fişinde ayrı ayrı görülebilecektir.

Dolayısıyla, bu ayırım sayesinde, Kurumca yapılacak asgari işçilik değerlendirmesinde, Hazinece karşılanan işveren hissesi prim tutarlarına isabet eden sigorta primine esas kazançlar, Kurumumuza bildirilmiş işçilik tutarına dahil edilecektir.

**4.8-** 5350 sayılı Kanununun 18.05.2005 tarihli, 25819 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmış ve Kurumumuzu ilgilendiren hükümlerinin 1.4.2005 tarihinden itibaren yürürlüğe girmiş olması sebebiyle, 2005/Nisan ayı için düzenlenecek aylık prim ve hizmet belgesinden başlanarak, **konu ile ilgili bilgisayar programları işleme açılıncaya kadar geçecek süre için** bu Kanun kapsamına giren sigortalılardan dolayı düzenlenecek belgelerin gerek internet (e-Bildirge) ortamında gönderilmesi, gerekse Ünitelerimizdeki bilgisayar programları vasıtasıyla tahakkukunun yapılması mümkün olamayacaktır.

**Bu nedenle, söz konusu belgeler elden veya posta yoluyla Ünitelerimize verilecek ve karşılığı tahsilatlar da (tahakkuk olmadığından bankalar kanalıyla on-line tahsilat yapılamayacağından) Ünitelerimizce dönem seçimli vezne ekranları vasıtasıyla yapılacaktır.**

Yine, diğer şubeler adına yapılacak 5350 sayılı Kanunla ilgili tahsilatlar da ihbarlı kasa tahsil fişleri ile tahsil edilerek ilgili Üniteye açıklamalı olarak dekont edilecektir.

Bilgisayar programları işleme alınıncaya kadar olan sürede sigorta primi işveren hissesinden yararlanmak üzere Ünitelerimize kağıt ortamında verilecek olan aylık prim ve hizmet belgelerine ilişkin tahakkuk işlemlerinde herhangi bir yanlışlığa meydan verilmemesi bakımından, 5350 sayılı Kanun kapsamına giren sigortalılar için düzenlenecek prim belgeleri üzerine, organize sanayi veya endüstri bölgelerinde kurulu işyerleri için "**5350 Organize Sanayi veya Endüstri Bölgesi**" diğer yerlerdeki işyerleri içinse "**5350 –Diğer Yerler**" şeklinde meşruhat konulacaktır.

**Ünitelerimizce, bu Kanunla ilgili programların işleme açılmasını müteakip, daha önce elden veya posta yoluyla alınmış olan aylık prim ve hizmet belgelerinin tahakkuk giriş ve diğer işlemleri bilgisayara işlenecektir.**

#### **V- MUVAZAALI İŞLEMLERİN ÖNLENMESİ:**

**5.1-** 16-314 Ek sayılı Genelgede de belirtildiği gibi Kanun kapsamında olmayan bölgelerde yer alan istihdamın Kanun kapsamındaki bölgelere veya kapsama dahil bölgelerde var olan istihdamın bölge içine kaydırılmasına yönelik teşviklerden yararlanma amaçlı uygulamalar yeni işe başlama olarak kabul edilmeyecektir.

Bu bağlamda,

- Mevcut ve faaliyette bulunan işletmelerin devredilmesi, birleşmesi, bölünmesi veya nevi değiştirmesi,

- Mevcut bir işletmenin kapatılarak değişik bir ad veya unvan veya bir iş birimi olarak açılması,

-Yönetim ve kontrolü elinde bulunduracak şekilde doğrudan veya dolaylı ortaklık ilişkisi bulunan şirketler arasında istihdamın kaydırılması,

-Şahıs işletmelerinde işletme sahipliğinin değiştirilmesi,

gibi ek bir kapasite ve istihdam artışına neden olmayan işlemler sonucu sigorta primi işveren hissesi teşvikinden yararlanılması mümkün bulunmamaktadır.

**5.2-** Bu Kanun kapsamına giren işyerlerinin sigorta primi işveren hissesi teşvikinden yararlanmak için gerekli olan şartları, müteakip aylarda da taşıyıp taşımadıkları düzenli olarak kontrol edilerek, gerekli şartları taşımadıklarının (örneğin; 1.4.2005 tarihinden sonra faaliyete geçmiş olan bir işletmenin en az 30 sigortalı çalıştırma şartını yitirip yitirmediği gibi) anlaşılması halinde teşvikten yararlandırılmayacak ve bu aylar için yersiz olarak Hazinece karşılanmış olan bir prim varsa, bu prim 506 sayılı Kanununun 80 inci maddesi de nazara alınarak gecikme zammı ile birlikte işverenden tahsil edilecektir.

**5.3-** Kapsama giren illerde, gerek işveren, gerekse işverenin aracılığı tarafından aynı ay için yasal süresi içinde birden fazla aylık prim ve hizmet belgesi verilmesi durumunda, baz alınacak toplam sigortalı sayısının tespitinde aracılardan vermiş oldukları aylık prim ve hizmet belgesindeki sigortalılar da nazara alınacağından, 1.1.2005 tarihinden önce aracısı olan ve bu Kanundan yararlanmak isteyen işverenler bakımından baz alınacak sigortalı sayısının tespitinde 2004/Kasım ayına ait işveren ve aracının vermiş oldukları aylık prim ve hizmet belgelerindeki toplam sigortalı sayısı üzerinden işlem yapılacaktır.

Yine, 1.4.2005 tarihinden sonra faaliyete başlayacak olan işyerlerinde, 30 sigortalı çalıştırma şartının yerine getirilmiş olup olmadığının tespitinde, varsa aracılardan çalıştırdıkları sigortalı sayısı da dikkate alınacaktır.

**5.4-** 5350 sayılı Kanun uyarınca yeni işe başlayan gelir veya kurumlar vergisi mükellefi olan işverenler, en az 30 sigortalı çalıştırmaları koşuluyla işyerlerinde çalıştırdıkları tüm sigortalılardan dolayı sigorta primi işveren hissesi teşvikinden yararlanmaları gerekmele birlikte, uygulama işveren değil, işyeri bazında yapılacağından, **aynı işverenin gerek kapsama giren birden fazla ilde, gerekse kapsama giren aynı ilde birden fazla işyerinin olması durumunda, her bir işyeri Kanunun aradığı şartları yerine getirip getirmediği yönünden ayrı ayrı değerlendirilecektir.**

**Örnek-** (A) Limited Şirketi, süt ürünleri imalatı faaliyetinde bulunmak üzere 01/07/2005 tarihinde Niğde İlinde açtığı işyerinde 20 sigortalı, Kilis İlindeki işyerinde ise 35 sigortalı çalıştırmaktadır.

Buna göre; (A) Limited Şirketinin Niğde ilindeki işyerinde asgari 30 sigortalı çalıştırılma şartı yerine getirilmediğinden, bu iş yerinde çalıştırılan sigortalılar için teşvik hükümlerinden yararlanılamayacak, Kilis ilindeki işyerinde ise 35 sigortalı çalıştırıldığından, sigortalıların tamamı için sigorta primi işveren hissesi teşvikinden yararlanabilecektir.

## **V-DİĞER HUSUSLAR**

**5.1-** 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu ile 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun yanı sıra 5350 sayılı Kanunla, uluslararası anlaşma hükümlerine istinaden yapılan **hizmet ve yapım işlerinin** gerçekleştirilmesine yönelik faaliyetler de teşvik kapsamı dışında tutulduğundan, 1.4.2005 tarihinden itibaren uluslararası anlaşma hükümlerine istinaden hizmet ve yapım



işlerinin gerçekleştirilmesine yönelik faaliyette bulunacak işverenler, bu faaliyetlerine ilişkin istihdamları dolayısıyla sigorta primi işveren hissesi teşvikinden yararlanamayacaklardır.

Bununla birlikte, Kanun kapsamına giren illerde 1.4.2005 tarihinden önce uluslararası anlaşmalara göre, hizmet ve yapım işlerine fiilen başlamış olan ve bu nedenle 5084 sayılı Kanunun 5350 sayılı Kanunla değiştirilmeden önceki 4 üncü maddesinde yer alan sigorta primi işveren hissesi teşvikinden **yararlanmaya başlayan işverenlerin taahhüt ettikleri iş sonuçlanıncaya kadar** teşvikten yararlanmaya devam edeceklerdir.

**5.2-** 5084 sayılı Kanunun sigorta primi işveren hissesi teşvikini düzenleyen 4 üncü maddesinde 5350 sayılı Kanunla yapılan değişiklik 01/04/2005 tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiş olup, uygulama 31.12.2008 tarihinde sona erecektir. Bu bağlamda, yeni uygulama ilk olarak 2005 yılının Nisan ayı aylık prim ve hizmet belgesinden başlamak üzere, 2008/Aralık ayına ait aylık prim ve hizmet belgesi dahil devam edecektir.

Ayrıca, 5084 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin (h) bendinde yapılan değişikliğe göre, bu Kanun kapsamına giren illerde 31/12/2007 tarihine kadar tamamlanan yeni yatırımlar için sigorta primi işveren hissesi teşviki, maddede yer alan süreye bakılmaksızın yatırımın tamamlandığı tarihi izleyen beş yıl süresince uygulanacaktır.

Örneğin, 31/12/2006 tarihinde tamamlanan bir yatırım için 2011 yılının Aralık ayı sonuna kadar teşvikten yararlanılacaktır.

**5.3-** 5350 sayılı Kanunun 6 ncı maddesi ile 5084 sayılı Kanunun 7 inci maddesine eklenen ve 6.2.2004 tarihinden geçerli olan (j) bendinde, Kanun kapsamındaki illerde bulunan işletmelerden, Kanunda düzenlenen destek unsurlarından diğer ilgili mevzuat uyarınca yararlanmakta olanların; aynı dönem için ve mükerrer olarak, bu Kanunla sağlanan destek unsurlarından ayrıca yararlanamayacağı, bu durumda işletmelerin tercihleri dikkate alınmak suretiyle uygulamanın, destek unsurlarından sadece biriyle sınırlı olarak yapılacağı öngörüldüğünden, aynı dönem için ve mükerrer olarak teşvikten yararlanılamayacaktır.

**5.4- Kanun kapsamındaki illerde 01/10/2003 tarihinden sonra özelleştirme kapsamında devralınan işletmeler, yeni işe başlama olarak kabul edilerek en az otuz sigortalı çalıştırılması koşuluyla bu işyerinde çalıştırılan işçilerin tamamı için 1.4.2005 tarihinden itibaren sigorta primi işveren hissesi teşvikinden yararlanılacaktır.**

**5.5-** 5084 sayılı Kanunun uygulanmasına ilişkin yayımlanmış olan 13.4.2004 tarihli, 16-314 Ek sayılı Genelgenin "Diğer Hususlar" başlığını taşıyan VIII-maddesinde yapılan açıklamalar 5350 sayılı Kanunun uygulanmasında da aynen dikkate alınacaktır.

**5.6-** Yukarıda belirtilen 13.4.2004 tarihli, 16-314 Ek sayılı Genelgenin, bu Genelgeye aykırı hükümleri yürürlükten kaldırılmıştır.

## **VI- 5084 SAYILI KANUNDAN YARARLANAN İŞVERENLER:**

5350 sayılı Kanunun Geçici 1 inci maddesi ile, 5084 sayılı Kanunun bu Kanunla değiştirilmeden önceki 3 ve 4 üncü maddelerinde belirtilen teşvik ve desteklerden **5084 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin a bendi kapsamındaki iller bakımından yararlanma hakkı kazanan** işverenlerin bu haklarından aynen yararlanmaya devam edecekleri, ancak bu işverenlerin gerekli şartları sağlamaları ve talep etmeleri halinde 5350 sayılı Kanunla getirilen değişikliklerden yararlanma hakları bulunduğu hükme bağlandığından, 5084 sayılı Kanundan yararlanan işverenlerin 5350 sayılı Kanundan yararlanma yönünde bir isteklerinin bulunmaması halinde, haklarında 13.4.2004 tarihli, 16-314 Ek sayılı Genelgede açıklandığı gibi işlem yapılmasına devam edilecektir.

**Örneğin;** 5084 sayılı Kanunun uygulandığı 36 İl'in birinde 17.07.2004 tarihinde faaliyete geçen bir işyerinde 3 sigortalı çalıştırılmakta iken, aynı işyerinde 2005/Mayıs ayında 2 sigortalı daha çalıştırılmaya başlanmış ise, bu takdirde toplam 5 sigortalıdan dolayı sigorta primi işveren hissesi teşvikinden yararlanılacaktır.

**Diğer taraftan, gerek 5084 sayılı Kanunun 5350 sayılı Kanunla değiştirilmeden önceki 4 üncü maddesi uyarınca 36 ilde faaliyette bulunduğu halde, sartları yerine getirmediğinden teşvikten yararlanma hakkı kazanamamış, gerekse 01/04/2005 tarihinden itibaren yine bu illerde yeni işe başlayanlar, ancak yeni hükümler çerçevesinde, yani en az 30 sigortalı çalıştırma koşulunun yerine getirilmesi kaydıyla teşvikten yararlanabileceklerdir.**

#### **VII-MUHASEBE İŞLEMLERİ:**

5350 sayılı Kanundan yararlandırılan işyerlerinden alınacak prim belgelerinin tahakkuka ilişkin bilgilerini gösteren bilgisayardan alınan liste, işveren servislerince Ünite muhasebe servisine intikal ettirilecektir.

İşverenlerin çalıştırdıkları sigortalılarla ilgili olarak 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu uyarınca sigortalıların tamamına ait sigorta primlerinin işçi hissesine isabet eden tutarı ile varsa Hazinece karşılanmayan işveren hissesine ait tutarın ödendiğini gösteren liste, işveren servislerince Ünite muhasebe servisine intikal ettirildikten sonra Hazinece karşılanacak olan işveren hissesi primlerinin Hazine Müsteşarlığı'ndan mahsubunu sağlamak üzere, muhasebe servislerince Muhasebe ve Mali İşler Dairesi Başkanlığına (290-324) her ayın 15' inde borç dekontu çıkarılacak ve yukarıda belirtilen liste dekont eki yapılacaktır.

Muhasebe servisine bildirilip, Sigorta İl Müdürlüklerimizce Muhasebe ve Mali İşler Daire Başkanlığına gönderilen ve Hazine Müsteşarlığından tahsil edilmesi gereken tutarların iptal edilmesi halinde, ilgili işveren servisince aylık bazda yine muhasebe servisine bildirilerek, (324-290) alacak dekontu ile iptal edilmesi sağlanacaktır.

Bilgi edinilmesini ve buna göre işlem yapılmasını rica ederiz.

**DAĞITIM** :

**Gereği** :

- Sigorta İl/Sigorta Müdürlüklerine

**Bilgi** :

-Çalışma ve Sosyal  
Güvenlik Bakanlığına  
-Merkez Üniteleri